

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

СИЛАБУС
навчального курсу

ГЕРМЕНЕВТИКА

Спеціальність – 033 філософія

Освітній ступінь – бакалавр

Форма навчання – денна

Форма підсумкового контролю – залік

Викладач – Колесник Олена Сергіївна – доктор культурології, доцент,
професор кафедри філософії та культурології

Телефон – 0974683407

E-mail: elenakolesnyk2017@gmail.com

Години консультацій – Вт. 14.40-16.20

2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	5
Рік навчання	4
Семестр	8
Компонент освітньої програми	Обов'язковий компонент (ОК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна форма навчання
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	150
Обсяг курсу	Денна форма: 52 годин аудиторних (з них: 30 годин лекцій; 22 годин практичних занять), 98 годин самостійної роботи.
Мета курсу	Метою викладання навчальної дисципліни є: набуття здобувачами конкретних знань та загальнокультурних уявлень щодо сутності герменевтичного підходу до культурних універсалій та їхніх індивідуальних, етнонаціональних та історичних теоретичних та художніх інтерпретацій, а також вміння аналізувати цей феномен на прикладі конкретних творів мистецтва.
Електронний ресурс	Zoom. Google Classroom.
Формування програмних компетентностей	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури.</p> <p>СК2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення.</p> <p>СК10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики.</p> <p>СК11. Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.</p> <p>СК15. Знання категорій, інструментарію філософського дослідження феномену культури, специфіку різноманітних форм існування культури як історико-філософського процесу, знання щодо культурного буття людини, головних напрямів соціально-філософської думки, філософських теорій суспільного розвитку.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.</p> <p>ПР2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.</p> <p>ПР3. Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.</p>

	<p>ПР6.Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії.</p> <p>ПР15.Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p> <p>ПР16.Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.</p>
--	---

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						заочна форма				
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
л		с	лаб	нд	с. р.	л		с	лаб.	нд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7					
Змістовий модуль 1. Сутність герменевтики											
Тема 1. Культурологічно-філософський сенс інтерпретації	16	2	4			10					
Тема 2. Герменевтика та інші інтерпретаційні методології.	16	4	2			10					
Тема 3. Онтологічна та методологічна герменевтика.	16	4	2			10					
Тема 4. Поліметодологічний підхід	14	2	2			10					
Разом за змістовим модулем 1	62	12	10			40					
Змістовий модуль 2. Практика культурологічної герменевтики											
Тема 5. Художня інтерпретація позахудожніх явищ	14	4	2			8					
Тема 6. Спільне семантичне поле науки, філософії та мистецтва	12	2	2			10					
Тема 7. Інтерпретація культурних універсалій	14	2	2			10					
Тема 8. Герменевтика перекладу	14	2	2			10					
Тема 9. Міжвидовий переклад	16	4	2			10					
Тема 10. Герменевтика та інтертекстуальність	16	4	2			10					
Разом за змістовим модулем 2	88	18	12			58					
Разом	150	30	22			98					
Літературні джерела	Основна література										
	1. Бетти Э. Герменевтика как общая методология наук о духе (фрагмент) / Э. Бетти ; пер. з нім. Є. Борисов // Докса : збірник наукових праць з філософії та філо-										

логії. Вип. 10. Стратегії інтерпретації текстів: методи та межі їх застосування. – Одеса : ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2006. – С. 367 – 390.

2. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика / Г.-Г. Гадамер; пер. з нім. М. Кушніра // Гадамер Г.-Г. Вибрані твори. – К.: Юніверс, 2001. – 288 с.
3. Еко У. Надінтерпретація тексту / У. Еко // Маятник Фуко. – Львів : Літопис, 1996. – С. 650–664.
4. Еко У. Поетика відкритого твору / У. Еко ; ред. М. Зубрицька // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття. – Львів : Літопис, 2001. – С. 406–419.
5. Інгарден Р. Конфлікт інтерпретацій / Р. Інгарден ; ред. М. Зубрицька // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття. – Львів : Літопис, 2001. – 288–305.
6. Квіт С. М. Основи герменевтики : навч. посібник для студ. вузів / С. М. Квіт. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2003. – 192 с.
7. Колесник О. С. Вступ до культурологічної інтерпретології. Курс лекцій: навчально-методичний посібник. – Чернігів, Десна Поліграф, 2017. – 268 с.

Допоміжна література:

1. Андрійчук Т. В. Література як спосіб філософування в контексті традицій української духовності / Т. В. Андрійчук // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Випуск 26. – Чернігів : ЧДПУ, 2004. – С. 102–108.
2. Бензюк О. О. «Відкрита інтерпретація»: до постановки проблеми / О. О. Бензюк // Вісник Національної Академії керівних кадрів культури і мистецтв. – К. : Міленіум, 2014. – № 4. – С. 46–49.
3. Більченко Є. Плагіат в контексті міждисциплінарного підходу: діалог юридичної та культурологічної парадигм / Є. В. Більченко, Г. Чурпіта // Інтелектуальна власність. – 2005. – № 4. – С. 28–31.
4. Бондар С. В. Інтерпретація як реконструкція смислового змісту тексту (філософсько-естетичний аналіз) : Автореф. дис... канд. філософ. наук: 09.00.08 / С. В. Бондар ; Київ. нац. університет ім. Т. Шевченка. – К., 2003. – 15с.
5. Бондар С. В. Розуміння як процес вияву «внутрішньої форми» твору мистецтва / С. В. Бондар ; відп. ред. : М. М. Бровко, О. Г. Шутов // Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності : збірник наукових праць. – К. : Вид. центр КДЛУ, 2000. – С. 64–68.
6. Бураго С. Б. Мелодия стиха (Мир. Человек. Язык. Поэзия) : монографія / С. Б. Бураго. – К. : Collegium, 1999. – 350 с.

7. Герасимчук В. А. Поліметодологія – шлях до адекватності сприйняття літературного тексту // Totallogy – XXI: Постнекласичні дослідження. – К. : Центр гуманітарної освіти НАНУ, 2007. – Вип. 17/18. – С. 384–400.
8. Герасимчук В. Л. Специфіка тексту філософського роману ХХ століття : монографія / В. Л. Герасимчук. – К. : ПАРАПАН, 2007. – 398 с.
9. Даренський В. Ю. Специфіка художнього освоєння історії : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.08 / В. Ю. Даренський; Київський університет ім. Тараса Шевченка. – К., 2001. – 15 с.
10. Довжик О. К. Обрі Бердслей і «Смерть Артура» : підрих вікторіанського природного ладу / О. К. Довжик // Культура і Сучасність : альманах. – К. : Міленіум, 2013. – № 1. – С. 177 – 183.
11. Забужко О. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу / О. Забужко. – К. : Факт, 2009. – 148 с.
12. Забужко О. Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій / О. Забужко. – К. : Факт, 2007. – 640 с.
13. Колесник О. С. Художня інтерпретація фактів зовнішнього досвіду / О. С. Колесник // Культура і сучасність : альманах. – К. : Міленіум, 2014. – № 2. – С. 20–24.
14. Кузьманенко А. В. Традиции и новаторство в образе «вечного» героя. Дон Жуан в творчестве Э. Т. А. Гофмана, Д. Г. Байрона, А. С. Пушкина, Леси Украинки / А. В. Кузьманенко // Мова та культура. Матеріали 6-ї Міжнародної науково-практичної конференції. – К., 1999. – С. 244–252
15. Лімборський І. «Наш Шекспір», або Доля шедеврів світового письменства за доби глобалізації / І. Лімборський // Всесвіт. – 2010. – № 9–10. – С. 247–251.
16. Пинский Л. Е. Магистральный сюжет / Л. Е. Пинский. – М. : Советский писатель, 1989. – 412 с.
17. Савченко В. В. До проблеми обґрунтування поняття трансвидового перекладу в мистецтві / В. В. Савченко // Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності : збірник наукових праць. – К. : Вид. центр КДЛУ, 2000. – С. 187–193.
18. Токман В. В. Священне і профанне в мистецтві / В. В. Токман // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Сер. : Філософія. Політологія. – 2000. – Вип. 32. – С. 40–43.
19. Черепанін В. М. Еволюція і трансформація іконографічного канону в українському авангарді / В. М. Черепанін // Гуманітарні науки. – 2002. – №1. – С. 37–42.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Культурологічна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.psylib.ukrweb.net/books/index.htm#kul>

	<p>2. Книжковий гуманітарний інтернет-магазин. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.yakaboo.ua/ua/knigi.html?gclid=EAIaIQob-ChMI4or62r643QIVQsYYCh1DKgHgEAAAYASAAEgIuhPD_BwE</p> <p>3. Библиотека философских первоисточников и критики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://philosophy.ru/library/losef/antaesth/index.html</p> <p>4. Портал Гуманитарное образование. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.humanities.edu.ru/db/sect/13</p>
<p>Політика дисципліни та оцінювання</p>	<p>Студент має право:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел; - вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять; - відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; - отримати індивідуальні консультації у викладача. <p>Студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин; - брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача; - виконати індивідуальне завдання - самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається. - набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів. <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація</p>

	<p>та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.</p> <p>Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.</p>																																			
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom та GoogleClassroom.</p>																																			
<p>Оцінювання</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="4" style="text-align: center;">Шкала оцінювання</th> </tr> <tr> <th rowspan="2" style="width: 15%;">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">Оцінка за шкалою ECTS</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th style="width: 30%;">для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики</th> <th style="width: 45%;">для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">90 – 100</td> <td style="text-align: center;">A</td> <td style="text-align: center;">відмінно</td> <td rowspan="5" style="text-align: center; vertical-align: middle;">зараховано</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">83 – 89</td> <td style="text-align: center;">B</td> <td rowspan="3" style="text-align: center;">добре</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">75 – 82</td> <td style="text-align: center;">C</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">68 – 74</td> <td style="text-align: center;">D</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">60 – 67</td> <td style="text-align: center;">E</td> <td style="text-align: center;">задовільно</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">35 – 59</td> <td style="text-align: center;">Fx</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td style="text-align: center;">не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0 – 34</td> <td style="text-align: center;">F</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td style="text-align: center;">не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table>				Шкала оцінювання				Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	83 – 89	B	добре	75 – 82	C	68 – 74	D	60 – 67	E	задовільно	35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Шкала оцінювання																																				
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою																																		
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку																																	
90 – 100	A	відмінно	зараховано																																	
83 – 89	B	добре																																		
75 – 82	C																																			
68 – 74	D																																			
60 – 67	E	задовільно																																		
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																																	
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																																	